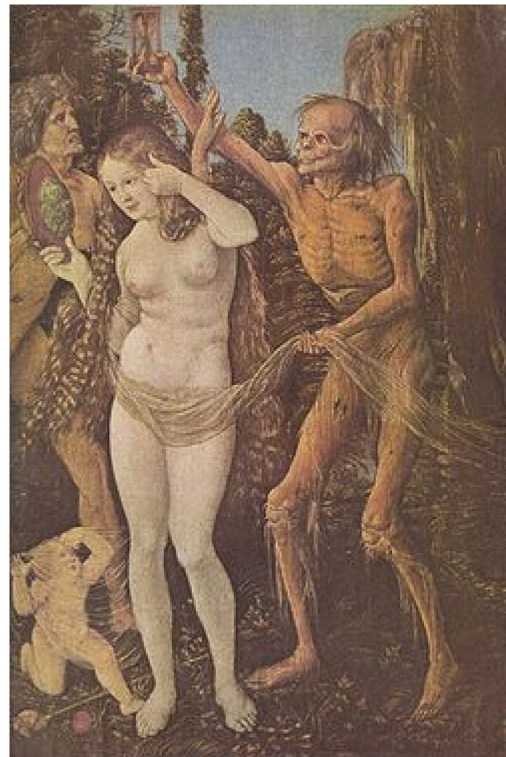
WIKIPEDIA

Kawsay

Kawsaypa kimsantin mit'an wañuypas, Hans Baldung-pa llimphisqan.

Kawsay (latin simipi: *vita*, grigu simipi: *Ζωή*) ninchikmi kawsay yachaypiqa ima kawsaqpipas, imayay t'ikray *(metabolismu)* nisqatapas. Kawsayqa wañuywanmi puchukan.

Runaqa wawacha kayninmanta chaymanta wamra kaspa sayaq runamanmi wiñan, sayaq kaspataq manaña wiñaspa. Runap kawsayninpa mit'ankunaqa kaymi:

- Wawa (0-3 watayuq runa)
  - Wawa kayqa paqariyninwanmi qallarin, anukaywantaq tukukun.
- Wamra (4-17 watayuq runa)
  - P'asña (7-17 watayuq warmicha)
  - Maqt'a (7-17 watayuq qharicha)
- Sayaq runa (17-manta aswan watayuq runa):
  - Manaraq puqusqa runa
    - Sipas (manaraq 30 watayuq warmi)
    - Wayna (manaraq 30 watayuq qhari)
  - Puqusqa runa
    - Puqusqa warmi
    - Puqusqa qhari
  - Watayuq, watasapaña runa (60-manta aswan watayuq runa):
    - Paya, Chakwas (watasapa warmi)
    - Machu, Ruku, Awkis (watasapa qhari)

Kaypipas qhaway

- Kawsaq